

RETROSPECTIVE ANALYSIS OF EXPORTS AND IMPORTS BETWEEN GEORGIA AND THE UNITED STATES

Copyright © 2022 The Author/s
Peer review method: Double-Blind
Accepted: June 20, 2022
Published: July 02, 2022
Original scientific article
DOI suffix: 10.36962/NEC17022022-53

Irma Lang,
PhD student
Tbilisi State University
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-6675-3775>
E-mail: irmav75@yahoo.com

ABSTRACT

The article analyzes exports and imports between Georgia and the United States during the period from 2015 to 2020. This period is used to calculate the specific weight of the United States trade with Georgia, both in exports and imports. In addition, the article analyzes the advantages of GSP (Generalized System of Preferences) trading regime in Georgian exports, the export-import balance and the relevant conclusions are made based on the obtained results; The commodity structure of Georgia's exports and imports to the United States is also studied. The article shows that a recent Free Trade Agreement is needed to move Georgia and the United States into a new phase in trade relations.

Keywords: Georgia; USA; GSP; Export; Import; Balance; Commodity structure; FTA.

REFERENCES:

1. Decree of the Government of Georgia N400 dated June 17, 2014 Tbilisi; (in Georgian);
2. <https://history.state.gov>
3. <https://www.state.gov/countries-areas/georgia/>. U.S. Department of State. U.S. Relations with Georgia. October 13, 2020
4. <https://ustr.gov/>
5. Expanding Georgia Exports under the GSP Program. Marideth Sandler. Office of the U.S. Trade Representative. Executive Office of the President. September 2008
6. United States International Trade Commission. Harmonized Tariff Schedule of the United States (2021) Preliminary Revision 3. February 2021 Publication Number: 5161
7. www.census.gov
8. www.geostat.ge
9. www.economy.ge

საქართველოსა და ამერიკის შერთეხული შტატების ექსპორტ-იმპორტის რეტროსპექტიული ანალიზი

ირმა ლენგ

დოქტორანტი

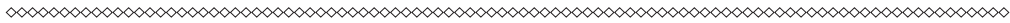
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ელ.ფოსტა: irmav75@yahoo.com

აბსტრაქტი

ნაშრომში გაანალიზებულია საქართველოს ექსპორტისა და იმპორტის მდგომარეობა აშშ-სთან 2015-2020 წლების პერიოდებზე. შესაბამისად გამოთვლილია აშშ-ის ხვედრითი წონის ამსახველი მაჩვენებლები, როგორც ექსპორტში, ასევე იმპორტში. გაანალიზებულია GSP (Generalized System of Preferences - პრეფერენციათა განზოგადებული სისტემა) სავაჭრო რეჟიმის უპირატესობები საქართველოს ექსპორტში, გამოვლენილია ექსპორტ-იმპორტის სალდო და მიღებული შედეგების მიხედვით გაკეთებულია შესაბამისი დასკვნები; ასევე შესწავლილია აშშ-სთან საქართველოს ექსპორტ-იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაც. სტატიაში ნაჩვენებია, რომ ბოლო პერიოდის მანძილზე საქართველოსა და აშშ-ს შორის სავაჭრო ურთიერთობების ახალ ფაზაში გადასასვლელად საჭიროა FTA (Free Trade Agreement) თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების აუცილებლობა.

საკვანძო სიტყვები: საქართველო; აშშ; GSP; ექსპორტი; იმპორტი; სალდო; სასაქონლო სტრუქტურა; FTA.

შესავალი

საქართველოსთვის დამოუკიდებელი, საბაზრო პრინციპებზე დაფუძნებული ეკონომიკური სისტემის ფორმირების პირველი წლები განსაკუთრებულად რთული აღმოჩნდა.[1] ქვეყანა რადიკალური და სწრაფი ეკონომიკური რეფორმების აუცილებლობის წინაშე დადგა, რომელთა ეტაპობრივმა განხორციელებამ ვითარება საგრძნობლად გააუმჯობესა. 1991 წლის 25 დეკემბერს შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ჯორჯ ჰ. ბუშმა გადაწყვეტილება გამოაცხადა და აშშ-მა საქართველოს დამოუკიდებლობა ცნო.[2] საქართველოს 1991 წელს საბჭოთა კავშირისგან გამოცალკეებისა და დამოუკიდებლობის აღიარების შემდეგ, 1992 წელს შეერთებულმა შტატებმა საქართველოსთან დიპლომატიური ურთიერთობა დაამყარა.[3] ამერიკის შეერთებული შტატები არის საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობის, აგრეთვე ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესის დიდი მხარდამჭერი.

საქართველოდან აშშ-ში ექსპორტირებულ 3 500-მდე დასახელების სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციაზე ვრცელდება GSP (Generalized System of Preferences - პრეფერენციათა განზოგადებული სისტემა) სავაჭრო რეჟიმი, რაც შეერთებულ შტატებში ქართული პროდუქციის შეღავათიანი საბაზო განაკვეთით ექსპორტის საშუალებას იძლევა.[4] აშშ-ის GSP-ის რეჟიმი ვრცელდება საქართველოსთვის საექსპორტოდ მნიშვნელოვანი პროდუქციის

ფართო სექტორზე: მინერალურ წყლებზე, ლუდზე, ღვინოზე, სპირტიან სასმელებზე, ნარმოებულ საგნებსა და საშუალებებზე, სამკაულებზე, ტყავზე, ხალიჩებზე, სოფლის მეურნეობის გარკვეულ პროდუქტებზე, სპილენძის და ტყვიის მადნებზე, მანგანუმზე და მისი გადამუშავებით მიღებულ პროდუქციაზე, მათ შორის სილიკონმანგანუმზე. [5]

ძირითადი ტექსტი

სტატისტიკური მონაცემებით, საქართველოსა და აშშ-ს შორის სავაჭრო ურთიერთობები დინამიკურად ვითარდება. საქართველოდან ჯამური ექსპორტი 2015-2020 წლების განმავლობაში ზრდის ტენდენციით ხასიათდება, რაც კარგად ჩანს სავაჭრო ურთიერთობების ამსახველი მაჩვენებლების ანალიზიდან. (იხ. ცხრილი 1). აშშ-ს ხვედრითი წონა საქართველოს ექსპორტისა და იმპორტის მთლიან მოცულობაში საკმაოდ სოლიდურია, თუმცა ვაჭრობის მოცულობით ის ჩამორჩება ისეთ მნიშვნელოვან მოთამაშეებს, როგორებიცაა ევროკავშირი, რუსეთი და ჩინეთი.

წყარო: ცხრილი შედგენილია ავტორის მიერ ს www.geostat.ge - ის მონაცემებზე დაყრდნობით. [8]

საქართველოსა და აშშ შორის ექსპორტ-იმპორტის მაჩვენებლების შედარებითი ანალიზი გვიჩვენებს, რომ 2015-2020 წლებში ის ზრდის ტენდენციით ხასიათდება, გამონაკლისია 2016 წელი, როცა ექსპორტის მოცულობა მკვეთრად შემცირებულია, ხოლო იმპორტის მაჩვენებელი შემცირებული.

THE NEW ECONOMIST / ახალი ეკონომისტი

აშშ-ს ხვედრითი წონის დინამიკა საქართველოს ექსპორტისა და იმპორტის მთლიან მოცულობაში
2015-2020 წლებში

	ექსპორტი საქართველოდან აშშ-ში		იმპორტი აშშ-დან საქართველოში	
	ათასი აშშ დოლარი	%-ად საქართველოს ექსპორტის მთლიან მოცულობაში	ათასი აშშ დოლარი	%-ად საქართველოს იმპორტის მთლიან მოცულობაში
2015	104 228,3	4,73	254 089,2	3,48
2016	68 276,9	3,22	230 718,2	3,14
2017	121 796,7	4,44	330 964,1	4,11
2018	158 900,0	4,73	500 980,2	5,35
2019	132 251,4	3,48	678 728,4	7,13
2020	80 030,0	2,39	555 287,7	6,92

ამასთან, 2015 წელთან შედარებით, ექსპორტის შემცირების მაჩვენებელმა (35 951,34 ათასი აშშ დოლარი) იმპორტის შემცირების მაჩვენებელს (23 371,0 ათასი აშშ დოლარი) 1,54-ჯერ გადააშტეტა, რამაც ექსპორტ-იმპორტის სალდო აღნიშნულ წელს საქართველოს მნიშვნელოვნად შეცვალა. 2016 წლის ექსპორტ-იმპორტის სალდო 2015 წელთან შედარებით - 12 580,37 ათასი აშშ დოლარით გაიზარდა. თუმცა, საანალიზოდ აღებულ 2015-2020 წლების პერიოდში, ექსპორტ-იმპორტის სალდოს მიხედვით, საქართველოსთვის არასახარბიელო მდგომარეობა დაფიქსირდა, რაც კარგად ჩანს მოცემული ცხრილი 2-დან. 2015-2020 წლებში ექსპორტი საქართველოდან აშშ-ში ზრდის მაჩვენებლით ხასიათდება და ზრდა განიცადა, ხოლო იმპორტის მაჩვენებელმა ნახტომისებური ზრდა განიცადა. შესაბამისად ექსპორტ-იმპორტის უარყოფითმა სალდომ მკვეთრად გაზრდილი მაჩვენებლები შეადგინა საქართველოსთვის არასახარბიელოდ. იმპორტის ზრდა არ შეიძლება ყოველთვის განვიხილოთ, როგორც უარყოფითი მოვლენა, ვინაიდან მსოფლიოს N1 ქვეყანა-აშშ-ის უარყოფითი სავაჭრო ბალანსიც იმპორტის მნიშვნელოვანი ზრდით არის გამოწვეული. აქვე აღნიშვნის ღირსია ის გარემოებაც, რომ 2019 წლიდან დაწყებული და 2020 წელს კორონა პანდემიით გამოწვეული კრიზისის ფონზე, საქართველოდან აშშ-ში ექსპორტმა განიცადა მკვეთრი ვარდნა, ხოლო ქვეყნის იმპორტმა მიაღწია მაქსიმუმ ნიშნულს 2019 წელს, ხოლო 2020 წელს იმპორტის მაჩვენებელი შემცირებული იქნა 124 440,7 ათასი აშშ. დოლარით. საანალიზო პერიოდში დაფიქსირდა ექსპორტ-იმპორტის უარყოფითი სალდოს ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები (546 477,02) და (475 257,62) ათასი აშშ დოლარი.

მიუხედავად ცხრილი 1-დან ნაჩვენები მონაცემებით, საქართველოდან აშშ-ში ექსპორტის და აშშ-დან საქართველოში იმპორტის ხვედრითი წილი საქართველოს ექსპორტისა და იმპორტის მთლიან მოცულობაში ძალიან მცირეა, ჩვენი აზრით, აღნიშნული მაჩვენებლები, მომავლის პერსპექტივაში, ზრდის ტენდენციაზე მიუთითებენ. (იხ. ცხრილი 2). აქვე გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ GSP-ის რეჟიმი არ ვრცელდება საქართველოსთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან უამრავი დასახელების საექსპორტო პროდუქციაზე.

ცხრილი 2

აშშ-სთან საქართველოს ექსპორტ-იმპორტის სალდოს დინამიკა 2015-2020 წლებში

	ექსპორტი ათასი აშშ დოლარი	იმპორტი ათასი აშშ დოლარი	სალდო ათასი აშშ დოლარი
2015	104 228,3	254 089,2	-149 860,93
2016	68 276,9	230 718,2	-162 441,30
2017	121 796,7	330 964,1	-209 167,33
2018	158 900,0	500 980,2	-341 080,19
2019	132 251,4	678 728,4	-546 477,02
2020	80 030,0	555 287,7	-475 257,65

წყარო: ცხრილი შედგენილია ავტორის მიერ ს www.geostat.ge - ის მონაცემებზე დაყრდნობით [8]

როგორც ცხრილი 2-დან ჩანს, 2016-2018 წლებში ექსპორტის მოცულობა 68 276,9 ათასი აშშ დოლარიდან 159 900,0 ათას აშშ დოლარამდე გაიზარდა. აღნიშნული ზრდა დადებითად მოქმედებს საქართველოს ეკონომიკაზე, ვინაიდან ექსპორტის ზრდის ხარჯზე ქვეყანაში შემოსული უცხოური ვალუტა

ზრდის სავალუტო შემოსავლებს.

რაც შეეხება ცხრილი 3-დან ჩანს, რომ ქართულ ექსპორტში აშშ-ის მიმართულებით, მიუხედავად მასში რამდენიმე ათეული განსხვავებული პროდუქტის ჩამონათვალისა, ცალსახად ლიდერობს - ფეროშენადნობები. აშშ-ში აგრეთვე იგზავნება: მილები და მილაკები, უნაკერო შავი ლითონისაგან, ღვინო, ხილისა და ბოსტნეულის წვენები, სპირტიანი სასმელები, ყველი, თხილი, პლასტმასის ნაწარმი, ავეჯი, მისი ნაწილები და სხვა. აგრეთვე აღსანიშნავია, რომ კატეგორიები: ა) ხელსაწყოები და ინსტრუმენტები ტოპოგრაფიული, ჰიდროგრაფიული, მეტეოროლოგიური და ბ) მსუბუქი ავტომობილები 100%-ით რე-ექსპორტს წარმოადგენენ. აღნიშვნის ღირსია ის გარემოება, რომ ფეროშენადნობის ექსპორტის შემცირების მიუხედავად, აშშ-ში საქართველოდან მთლიანი ექსპორტის მოცულობა ზრდის ტენდენციით გამოიკვეთა.

უფრო სრულყოფილი ანალიზისთვის განხილულ იქნა, როგორც ექსპორტის, ისე იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურა. გაანალიზდა 2017-2020 წლების ექსპორტისა და იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურების ათეული. საანალიზოდ აღებულ პერიოდში ექსპორტის შემთვევაში გამოიკვეთა

ათი უმსხვილესი სასაქონლო ჯგუფი. ეს ჯგუფებია: ფეროშენადნობები (ფეროსილიკონმანგანუმი); მილები და მილაკები, უნაკერო შავი ლითონისაგან; პლასტმასის ნაწარმი; მინერალური და მტკნარი წყლები; ყურძნის ნატურალური ღვინოები; ხილისა და ბოსტნეულის წვენები; სპირტიანი სასმელები; ყველი; თხილი; ავეჯი და მისი ნაწილები.

როგორც ცხრილი 3-დან ჩანს, 2017-2020 წლებში ფეროშენადნობების (ფეროსილიკონმანგანუმი) ექსპორტი 104 241,3 ათასი აშშ დოლარიდან 143 832,1 ათას აშშ დოლარამდე, ანუ 38 %-ით გაიზარდა. მიუხედავად იმისა, რომ 2018-2020 წლებში ფეროშენადნობების (ფეროსილიკონმანგანუმი) ექსპორტმა განიცადა მკვეთრად შემცირება, აღნიშნული კატეგორია საკმაოდ მაღალი მაჩვენებლით დაფიქსირდა მთლიან ექსპორტში. რაც შეეხება ყურძნის ნატურალური ღვინოების ექსპორტს საანალიზოდ აღებულ პერიოდში საკმაოდ გაიზარდა. 2017 წლის ექსპორტის მაჩვენებელმა 1 786,8 ათასი აშშ დოლარი, ხოლო 2020 წელს 4 236,5 ათასი აშშ დოლარი შეადგინა, რაც აშშ-ში განხორციელებული მთლიანი ექსპორტის 5,3%-ია. 2017-2020 წლებში გაიზარდა მინერალური და მტკნარი წყლების და გაზიანი სასმელების ექსპორტი. მიუხედავად იმისა,

ცხრილი 3.

ქართული ექსპორტი აშშ-ის ბაზარზე, ძირითადი სასაქონლო ჯგუფები და მათი წილი მთლიან ექსპორტში 2017-2020 წლებში (ათასი აშშ. დოლარი)

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
ფეროშენადნობები (ფეროსილიკონმანგანუმი)	104,241.3	85.6	143,832.1	90.0	116,835.7	88.3	62,891.5	78.6
მილები და მილაკები, უნაკერო შავი ლითონისაგან	425.9	0.3	1,329.0	0.8	1,372.6	1.0	1,665.8	2.1
ხელსაწყოები და ინსტრუმენტები, ტოპოგრაფიული, ჰიდროგრაფიული (რე-ექსპორტი)	7.8	0.0	7.5	0.0	297.5	0.2	127.8	0.2
ყურძნის ნატურალური ღვინოები	1,786.8	1.5	2,205.4	1.4	2,981.2	2.3	4,236.5	5.3
სპირტიანი სასმელები	52.4	0.0	110.4	0.1	49.9	0.0	206.4	0.3
ხილისა და ბოსტნეულის წვენები	1,716.3	1.4	1,897.0	1.2	2,090.7	1.6	2,026.4	2.5
მინერალური და მტკნარი წყლები და გაზიანი სასმელები	1,709.8	1.4	1,584.0	1.0	1,724.4	1.3	2,748.4	3.4
ყველი	180.3	0.1	266.4	0.2	289.6	0.2	462.7	0.6
თხილი	0.1	0.0	221.0	0.1	72.8	0.1	155.8	0.2
მსუბუქი ავტომობილები (რე-ექსპორტი)	304.8	0.3	428.6	0.3	2,675.8	2.0	1,802.7	2.3
პლასტმასის ნაწარმი	13.8	0.0	262.1	0.2	731.3	0.6	406.4	0.5
ავეჯი და მისი ნაწილები	357.1	0.3	88.1	0.1	487.3	0.4	1,161.5	1.5
სხვა	11,000.0	9.0	7,669.0	4.8	2,642.2	2.0	2,137.9	2.7

წყარო: ცხრილი შედგენილია ავტორის მიერ ს www.geostat.ge - ის და www.census.gov -ის მონაცემებზე დაყრდნობით. [8][7]

რომ აღნიშნულ სასაქონლო ჯგუფში 2018 წელს ექსპორტის მაჩვენებლების შემცირება დაფიქსირდა, მომდევნო 2019-2020 წლების მიხედვით საკმაოდ გაზრდილი მაჩვენებლებით წარსდგა. როგორც უკვე აღინიშნა, ზრდა დაფიქსირდა ხილისა და ბოსტნეულის წვენების მაჩვენებელშიც. 2017-2020 წლის მაჩვენებელი გაზრდილია ყოველწლიურად 21,8%-ით. საკმაოდ გაზრდილი მაჩვენებლები გამოიკვეთა მიწები და მილაკები, უნაკერო შავი ლითონისაგან და პლასტმასის ნაწარმის კატეგორიაშიც.

საკითხის უფრო სიღრმისეულად შესწავლის მიზნით, განისაზღვრა თითოეული საექსპორტო სასაქონლო ჯგუფის წილი მთლიან ექსპორტში. ფეროშენადნობების (ფეროსილიკონმანგანუმი) წილი საქართველოდან აშშ-ში განხორციელებული ექსპორტის მთლიან მოცულობაში შეადგენს 85,6% (2017 წელს), 90,0% (2018 წელს), 88,3% (2019 წელს) და 78,6% (2020 წელს). ექსპორტის მთლიან მოცულობაში მეორე ყველაზე მაღალი წილით წარმოდგენილია ყურძნის ნატურალური ღვინოები, რომელიც 2017 წლისთვის ამ სასაქონლო ჯგუფის წილი 1,5% იყო, ხოლო 2018 წელს 1,2%, ხოლო 2019 წელს 2,3% შეადგინა. ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა 2020 წელს - 5,3%. რაც შეეხება მინერალური და მტკნარი წყლები და გაზიანი სასმელების ექსპორტის წილის ცვლილებას, საქართველოდან აშშ-ში განხორციელებული ექსპორტის მთლიან მოცულობაში, უნდა აღინიშნოს, რომ აღნიშნული სასაქონლო ჯგუფის ექსპორტის პროცენტულ მაჩვენებლებშიც ზრდა დაფიქსირდა. თუ 2017 წელს მინერალური და მტკნარი წყლები და გაზიანი სასმელების წილი ექსპორტის მთლიან მოცულობაში 1,4% იყო, 2018 წლისთვის მხოლოდ 1,0% შეადგინა, 2019 წლის მაჩვენებლების მიხედვით კი 1,3%-ს, ხოლო 2020 წლისთვის 3,4%-ს გაუტოლდა. 2017-2020 წლებში არათანაბარზომიერად იცვლებოდა ექსპორტში ხილისა და ბოსტნეულის წვენების წილიც. აღნიშნულ სასაქონლო ჯგუფზე 2017 წელს ექსპორტის 1,4% შეადგინა, 2020 წლისთვის კი 2,5%. შემცირების ტენდენცია გამოიკვეთა მიწები და მილაკები, უნაკერო შავი ლითონისაგან კატეგორიის ცვლილებაშიც. 2017 წელს მოცემული სასაქონლო ჯგუფის წილი ექსპორტის მთლიან მოცულობაში 0,3% იყო, 2019 წლისთვის ეს მაჩვენებელი 1%-ს გაუტოლდა, 2020 წელს კი 2,1% შეადგინა. [8][7]

2017-2020 წლებში არათანაბარზომიერი ცვლილებები გამოვლინდა აშშ-დან საქართველოში იმპორტირებულ ძირითად სასაქონლო ჯგუფებში.[6] ცხრილი 4-დან ჩანს, რომ მსუბუქი ავტომობილების იმპორტის სიდიდე აშშ-დან საქართველოში 2017-2020 წლებში მკვეთრად შემცირდა. 2018 წლის იმპორტის მაჩვენებელი 2 258,0 ათასი აშშ. დოლარით

არის შემცირებული 2017 წლის მაჩვენებელთან, ხოლო 2020 წლის მაჩვენებელი შემცირებულია 2 298,0 ათასი აშშ.დოლარით 2019 წელთან და 4 376,0 ათასი აშშ. დოლარით 2017 წლის მონაცემთან შედარებით. 2019 წელს 2018 წელთან შედარებით უმნიშვნელოდ შემცირდა სატელეფონო აპარატურის და პორტატული ციფრული გამომთვლელი მანქანების იმპორტიც, ხოლო 2020 წელს დაფიქსირდა ზრდის საკმაოდ კარგი მაჩვენებელი ორივე კატეგორიაში. ზრდა დაფიქსირდა, აგრეთვე ტურბორეაქტიული და ტურბოზრახნიანი ძრავების იმპორტის მიხედვითაც. რაც შეეხება კვების პროდუქტებს, 2017-2020 წლებში მან საკმაოდ დიდი ზრდის ტემპი განიცადა.

საქართველოს იმპორტი აშშ-იდან მნიშვნელოვნადაა დივერსიფიცირებული, თუმცა მსუბუქი ავტომობილების კატეგორია დომინანტია. საანალიზოდ აღებულ 2017-2020 წლების პერიოდში ყოველ წელს პირველ ათეულში მხოლოდ ექვსი სასაქონლო ჯგუფი მოხვდა. ამათგან ყველაზე დიდი წილი ავტომობილებზე მოდიოდა. თუმცა, ამ სასაქონლო ჯგუფის წილი, წინა წლებთან შედარებით, ზრდა მხოლოდ 2017 და 2018 წლებში დაფიქსირდა, ხოლო 2019-2020 წელს კი შემცირება განიცადა. 2018 წლის იმპორტში ძალიან შემცირდა პორტატული ციფრული გამომთვლელი მანქანების ხვედრითი წილი, რომელმაც 2,4 %-იანი წილიდან მთლიანი აშშ-ს იმპორტში 1,5%-ზე დავიდა მაჩვენებელი 2019 წელს. საკმაოდ ამაღლდა დანარჩენი კვების პროდუქტების წილიც. მკვეთრად გაიზარდა სატელეფონო აპარატების წილი. თუ 2017 წელს ამ სასაქონლო ჯგუფზე აშშ-დან იმპორტის მთლიან მოცულობაში 3,0% მოდიოდა, 2020 წლისთვის უკვე 3,7%-ი შეადგინა, ხოლო ტურბორეაქტიული და ტურბოზრახნიანი ძრავების წილი 2017 წლის 0,4%-იდან 2020 წელს 1,7%-ს მიაღწია. რაც შეეხება აშშ-ის მიერ საქართველოში 2019-2020 წელს განხორციელებული იმპორტის %-ულ ცვლილებას, მეორადი ტანსაცმლისა და ტექსტილის კატეგორია 205,7%-ს შეადგენს, სატელეფონი აპარატების ცვლილება 151,1%-ია, ხოლო მსუბუქი ავტომობილების %-ულმა ცვლილებამ -3,1%-იანი კლება განიცადა. [9]

აშშ-ის სავაჭრო დეპარტამენტის 2019 წლის მონაცემების თანახმად, საქართველო აშშ-ის მე-100 მსხვილი საქონლის სავაჭრო პარტნიორი იყო, ხოლო 84-ე სიდიდით საქონლის საექსპორტო ბაზარი იყო. 2020 წლის მაჩვენებლები საკმაოდ შეცვლილია, რაც ძირითადად დაკავშირებულია კოვიდ 19-ის პანდემიით გამოწვეული უდიდესი ეკონომიკური და ფინანსური ზარალთან, რომელიც როგორც ინდივიდუალურად სახელმწიფოებს, ასევე, გლობალურ ეკონომიკას მიაღწია.

საქართველოში აშშ-დან იმპორტირებული ძირითადი სასაქონლო ჯგუფები
2017-2020 წლებში ათასი აშშ დოლარი

ათასი. აშშ დოლარი	2017	% აშშ-ს სრული	2018	% აშშ-ს სრული	2019	% აშშ-ს სრული	2020	% აშშ-ს სრული	2019-2020 % ცვლილება
საქართველოს სრული იმპორტი	91,256.0	3.9	98,630.0	3.9	102,077.0	4.1	98,939.0	4.2	-3.1
მსუბუქი ავტომობილები	12,451.0	13.6	10,193.0	10.3	10,373.0	10.1	8,075.0	7.1	47.0
ძრავები, ტუმბორეაქტიული და ტურბოხრაზნიანი	354.0	0.4	625.0	0.6	1,596.0	1.6	1,635.0	1.7	2.4
მეორადი ტანსაცმელი	179.0	0.2	170.0	0.2	201.0	0.2	614.0	0.6	205.7
სატელეფონო აპარატები	2,640.0	3.0	2,970.0	3.0	2,443.0	2.4	3,699.0	3.7	151.1
დანარჩენი კვების პროდუქტები	54.0	0.1	2,655.0	2.7	3,036.0	3.0	3,279.0	3.3	8.0
პორტატიული ციფრული გამომთვლელი მანქანები	2,216.0	2.4	2,105.0	2.1	644.0	1.5	2,056.0	2.1	63.3

წყარო: დამუშავებულია ავტორის მიერ www.census.gov - ის ინფორმაციაზე დაყრდნობით. [7]

დასკვნა

დღეისათვის საქართველოს ერთ-ერთ მნიშვნელოვან გამოწვევად ქვეყნის ეკონომიკის ზრდა-განვითარება წარმოადგენს, რომლის დაძლევა სხვადასხვა მიმართულებით ძალიან აქტიურ მუშაობას მოითხოვს. ამ მხრივ ასევე მნიშვნელოვანია ჩვენს პარტნიორ სახელმწიფოებთან თავისუფალი ვაჭრობის არსებობა.

GSP სისტემა მუდმივი არ არის. იგი პერიოდულობით ექვემდებარება გადახედვას. რაც შეეხება თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებას (FTA), რომელიც ქვეყნებს შორის სავაჭრო ბარიერების მოხსნასთან ერთად ინვესტიციებისა და ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის ღონისძიებებსაც ითვალისწინებს მუდმივმოქმედი და თითქმის ყველა საქონელს მოიცავს. მასზე მოლაპარაკებები დიდი ხნის წინ არის დაწყებული. სამთავრობო პროგრამაში 2018-2020 აღნიშნულია, რომ საქართველოს მიზანია აშშ-სთან ორმხრივი სავაჭრო და საინვესტიციო ურთიერთობების კუთხით მუშაობის გაგრძელება, ვაჭრობასა და ინვესტიციებზე მაღალი დონის დიალოგის ფორმატში, მათ შორის, თავისუფალი ვაჭრობის შესაძლებლობის განხილვის მიზნით.

საქართველომ აქტიურად უნდა იმუშაოს და

თავისი წვლილი შეიტანოს, რათა შესაძლებელი გახდეს აშშ-სთან, როგორც ჩვენს სტრატეგიულ პარტნიორთან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ (FTA) მოლაპარაკებების დროულად განახლება.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. საქართველოს მთავრობის დადგენილება N400, 2014 წლის 17 ივნისი, თბილისი.
2. <https://history.state.gov>
3. <https://www.state.gov/countries-areas/georgia/>. U.S. Department of State. U.S. Relations with Georgia. October 13, 2020
4. <https://ustr.gov/>
5. Expanding Georgia Exports under the GSP Program. Marideth Sandler. Office of the U.S. Trade Representative. Executive Office of the President. September 2008
6. United States International Trade Commission. Harmonized Tariff Schedule of the United States (2021) Preliminary Revision 3. February 2021 Publication Number: 5161
7. www.census.gov
8. www.geostat.ge
9. www.economy.ge